

OTANMÄEN PÄIVÄKOTI

VUOSISUUNNITELMA

toimikausi 2022-2023

Lapsuuden itseisarvo

Ihmisenä kasvaminen

Lapsen oikeudet

Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus

Perheiden monimuotoisuus

Terveellinen ja kestävä elämäntapa

Varhaiskasvatuksen tehtävä

Varhaiskasvatuksen tehtävä on edistää lasten kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä ja oppimista yhteistyössä huoltajien kanssa. Varhaiskasvatus edistää lasten tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta ja ehkäisee syrjäytymistä. Varhaiskasvatuksessa opitut tiedot ja taidot vahvistavat lasten osallisuutta sekä aktiivista toimijuutta yhteiskunnassa. Lisäksi varhaiskasvatus tukee huoltajia kasvatustyössä sekä mahdollistaa heidän osallistumisensa työelämään tai opiskeluun.

Sisälllys

KAJAANI SUUNTAAN TULEVAISUUTEEN KOLMELLA TEEMALLA	4
Elinvoima ja osaaminen - Menestyvä kaupunki.....	4
Lapset ja nuoret - Lasten ja nuorten kaupunki	4
Kestävä kehitys - Resurssiviisas luontokaupunki	6
LAADUNARVOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET VAHVUUDET JA KEHITTÄMISKOHTEET	7
Suunnitelma huoltajien osallisuuden lisäämiseksi.....	9
Suunnitelma kiusaamisen ehkäisemisestä ja tiedottamisesta.....	10
Leikki.....	11
PEDAGOGISEN TOIMINNAN VIITEKEHYS.....	12
Varhaiskasvatuksen arvoperusta	13
TIIMISOPIMUS	17
Yhteistyösuunnitelma veon kanssa	20
Leikki.....	22
Pedagoginen dokumentointi.....	24
Tunne- ja vuorovaikutustaidot, sekä sensitiivisyys	26
Arviointi	28
Monilukutaito ja tieto- ja viestintätekninen osaaminen.....	30
LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN	37
AJATTELU JA OPPIMINEN	37
KULTTUURINEN OSAAMINEN, VUOROVAIKUTUS JA ILMAISU	37
ITSESTÄ HUOLEHTIMINEN JA ARJEN TAIDOT	37
OSALLISTUMINEN JA VAIKUTTAMINEN	38
MONILUKUTAIDON JA TIETO- JA VIESTINTÄTEKNINEN OSAAMINEN	38
(kirjataan erilliselle sivulle).....	38

KAJAANI SUUNTAA TULEVAISUUTEEN KOLMELLA TEEMALLA

<p>Elinvoima ja osaaminen - Menestyvä kaupunki</p> <p>”Olemme kiinnostava kaupunki kotimaisille ja ulkomaisille osaajille. Opiskelijat hakeutuvat Kajaaniin.”</p> <p>Mitä tarkoittaa varhaiskasvatuksessa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tarjoamme työ- ja harjoittelupaikkoja varhaiskasvatuksessa - Varhaiskasvatuspalvelumme ovat joustavia ja vastaavat kysyntään - Varhaiskasvatus on laadukasta – varhaiskasvatuskunta 2021 - Teemme yhteistyötä eri oppilaitosten kanssa - Kehitämme ohjausosaamistamme opiskelijoiden suhteen - Olemme näkyvästi esillä sosiaalisessa mediassa – näkyvyyden ja vetovoiman lisääminen
<p>Näin toimimme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Teemme yhteistyötä eri oppilaitosten kanssa, tarjoamme työ- ja harjoittelupaikkoja. - Kehitämme ohjausosaamistamme kouluttautumalla - Olemme mukana sosiaalisessa mediassa, Facebook: Otanmäen päiväkotit, Instagram: Otanmäen päiväkotit, Whats App

<p>Lapset ja nuoret - Lasten ja nuorten kaupunki</p> <p>”Edistämme lasten ja nuorten turvallisuutta sekä yhteisöllisyyttä. Nuorilla on mielekästä tekemistä. Lasten ja nuorten on hyvä kasvaa Kajaanissa.”</p> <p>Mitä tarkoittaa varhaiskasvatuksessa?:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Lasten osallisuus ja sen kehittäminen pitkäaikainen painopistealue - Positiivinen pedagogiikka ja hyvän huomaaminen - Lapsella oikeus tarvitsemaansa tukeen - Henkilökunnalla sensitiivinen työote - Varhaiskasvatuksessa lapsella turvallinen kasvuympäristö, jossa nollatoleranssi kiusaamiselle
<p>Näin toimimme:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Suunnitelma kiusaamisen ehkäisemisestä ja tiedottamisesta - Lapsella oikeus tarvitsemaansa tukeen, hallinnolliset päätökset tehostetusta- sekä erityisestä tuesta - Henkilökunta kohtaa lapsen sensitiivisesti ja kiinnittää huomiota positiivisen pedagogiikan toteutumiseen. - Harrastustoiminnan järjestäjiä kutsutaan esittelemään omaa lajiaan - Lapsilla mahdollisuus kertoa omia kiinnostuksen kohteita ja vaikuttaa näin toimintaan

Kestävä kehitys - Resurssiviisas luontokaupunki

”Käytämme resurssijamme harkitusti, hyvinvointia ja kestävää kehitystä edistävästi.”

Mitä tarkoittaa varhaiskasvatuksessa?:

- Kierrätämme tavaroita ja huonekaluja eri yksiköiden/ryhmien välillä
- Pyrimme hankkimaan kestäviä ja korjattavia tavaroita
- Hyödynnämme kierrätys- ja luonnonmateriaalia
- Minimoimme ruokahävikkiä – harjoittelu lasten kanssa
- Kierrätämme yhdessä lasten kanssa
- Käytämme kirjastoa monipuolisesti
- Luonto on yksi oppimisympäristömme
- Hyödynnämme kaupungin eri tiloja toiminnassamme

Näin toimimme:

- Kutsutaan Kurre Kainuulainen päiväkodille
- Opetellaan ottamaan ruokaa vain sen verran kuin jaksaa syödä, minimoidaan ruokahävikkiä.
- Hyödynnetään luonnon- ja kierrätysmateriaaleja
- Kiinnitetään huomiota tulosteisiin ja hankintoihin, vain välttämättömät
- Tulkkaukset ja käännökset vain välttämättömissä asioissa
- Ohjataan ja neuvotaan lapsia tavaroiden huolehtimisessa
- Hyödynnetään kirjastoa, koulun tiloja, urheilutaloa ja lähiluontoa oppimisympäristöinä

LAADUNARVOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET VAHVUUDET JA KEHITTÄMISKOHTEET

Yksikkömme vahvuudet

Tiedottaminen toimii, whatsapp, suullinen tiedottaminen, viestit ja keskustelut puhelimitse ja kuulumisten vaihto tulo- ja lähtötilanteessa, vasupalaverit pidetty teamsissä tai kasvokkain.

Henkilökunta on empaattista ja positiivisesti vuorovaikutteista.

Henkilökunta on ammattitaitoista ja yhteistyö huoltajien kanssa on sujuvaa ja asiallista.

Varhaiskasvatuksen pedagoginen toiminta on suunniteltua ja monipuolista.

Näin toimimme + tarkennus tiimiin:

Edelleen tiedotamme monikanavaisesti toiminnastamme

Arviointi

Yksikköemme kehittämiskohteet

Päiväkotimme pedagogiikan sisällön aukaiseminen huoltajille, miten toteutamme kasvatusta, hoitoa ja opetusta.

Näin toimimme + tarkennus tiimiin:

Varhaiskasvatuksen ja päiväkotimme pedagogiikan aukaisemiseen huoltajille kiinnitetään huomiota. Vanhempainilta järjestettiin siten että jokainen ryhmä kertoi vanhemmille millaista toimintaa kukin yksikkö ja päiväkotimme lapsille tarjoaa, millaisissa toimintaympäristöissä toimimme ja miten kasvatusta, opetus ja hoito järjestetään yksikössämme. Vanamot tekevät elävää seinää toiminnastaan ja Sinikellot ottavat kuvia ja kertovat toiminnastaan. Moi -ohjelma käytössä s-2 lasten perheiden kanssa, päivittäin voimme tabletilla kuvien esittää mitä lapsi on tehnyt päiväkodissamme. Sinikelloilla reissuvihko, johon kerrotaan päivän toiminnasta ja huomioita lapsesta.

Arviointi

LAADUNARVIOINTIKYSELYSTÄ NOUSSEET YHTEISET KEHITTÄMISKOHTEET

Suunnitelma huoltajien osallisuuden lisäämiseksi

- Miten kerätään mielipiteitä/ajatuksia/toiveita, kyselyt, vanhempainillat, ja niin edelleen?
- Onko huoltajilla taitoja/osaamista, joita voidaan vakassa hyödyntää?

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

Vanhemmille kyselyjä aiheista: syntymäpäivänvietto, joulujuhlat vai toiminnallinen tapahtuma.

Vanhempainilta: jokainen ryhmä esittelee toimintaansa ja pedagogista sisältöä, vanhempien kanssa keskustelua ja vanhempien osallistamista, nettiin tehty kysely, kyselyyn vastaamista.

Arviointi

LAADUN ARVIOINNISTA NOUSSEET YHTEISET KEHITTÄMISKOHTEET

Suunnitelma kiusaamisen ehkäisemisestä ja tiedottamisesta:

- Miten kiusaamista ehkäistään?
- Miten toimintatavoista tiedotetaan huoltajia?
- Miten ryhmässä esiintyvistä kiusaamistilanteista informoidaan huoltajia?

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

Teemme kiusaamisen ehkäisemisen suunnitelman , vielä emme ole sitä valmiiksi saaneet. Suunnittelulauantaissa syyskuussa olemme keskustelleet työntekijöiden kanssa kiusaamisesta ja kerätty mielipiteitä siitä mitä mieltä he ovat mitä on kiusaaminen, miten siihen puututaan ja kuinka ehkäistään.

Arviointi

LAADUN ARVIOINNISTA NOUSSEET YHTEISET KEHITTÄMISKOHTEET

Leikki <ul style="list-style-type: none">
- Miten huomioimme leikin mahdollisuudet, osallisuuden ja inklusion huomioiminen leikissä, aikuisten rooli
<p>Näin toimimme + tarkennus tiimiin</p> <p>Tuemme lapsia vapaan leikin kehittämisessä, materiaalit, tilat, annetaan aikaa leikille. Ohjaamme lapsia leikkitaidoissa , jotta hän pääsee osalliseksi leikkiin. Eli aikuinen on mukana leikeissä seuraamassa leikin edistymistä ja tarvittaessa tuo leikkiin uusia vihjeitä. Aikuinen on mukana sadussa ja eläytyy mukaan sadun maailmaan.</p> <p>Satu mukaan toimintaan. Vanamoilla Muumimaailman Hemuli lähettää kirjeitä lapsiryhmälle, joissa uuteen asiaan johdattelua. Kirje kertoo päivän toiminnan jonka mukaan toimitaan lasten kanssa eri ympäristöissä.</p>
Arviointi

PEDAGOGISEN TOIMINNAN VIITEKEHYS

Kuva: Opetushallitus

Varhaiskasvatuksen arvoperusta

Lapsuuden itseisarvo

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Osallisuus huomioidaan jokaisen kohdalla kaikessa
- Kohtaamme jokaisen lapsen yksilöllisesti
- Henkilökunta kiinnittää huomiota siihen, että puhuu lapsista tasa-arvoisesti
- Lasten oman kulttuurin arvostaminen ja kannustamme lapsia luomaan itse omaa kulttuuriaan

Miten arvo näkyy toiminnassamme:

- Nähdään lapsi aktiivisena toimijana taitojensa mukaan ja annetaan mahdollisuus toimia omatoimisesti.
- Vastataan lapsen yksilöllisiin tarpeisiin
- Toiveiden, ajatusten ja lasten kokousten avulla saadaan tietoa lasten kiinnostusten kohteista
- Henkilökunta arvostaa kaikkia lapsia omana itsenään.
- Mahdollistetaan lapsen tasa-arvoinen osallisuus
- Lapsi nähdään vahvuuksien kautta

Ihmisenä kasvaminen

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Ryhmän säännöt tehdään yhdessä lasten kanssa ja kuvitetaan
- Kaikkiin kiusaamistilanteisiin puututaan, tilanne käydään läpi ja huoltajia tiedotetaan
- Hyvät käytöstavat – aikuisen esimerkki
- Positiivinen pedagogiikka
- Kaveritaitojen kehittäminen
- Tunnetaitojen vahvistaminen – vuorovaikutusleikkejä
- Auta minua tekemään itse ja tue minua löytämään erilaisia ratkaisuja
- Huomaa hyvä!

Miten arvo näkyy toiminnassamme:

- Kaikilla lapsilla on mahdollista toimia, osallistua ja ilmaista mielipiteensä eri keinoin, jokaisen lapsen omista lähtökohdista
- Turvataan lapselle lapsuus
- Huomataan hyvä
- Toimitaan positiivisen pedagogiikan mukaan
- Huomioidaan lasten mielenkiinnonkohteet ja toiminta suunnitellaan niiden pohjalta

Lapsen oikeudet

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Lapsen oikeus tulla hyväksytyksi ryhmässä juuri sellaisena kuin on
- Elämme tässä hetkessä
- Osallisuus
- Turvallisuus: fyysinen, psyykinen, sosiaalinen
- Leikki on lapsen oikeus – leikin havainnointi
- Aikuinen edistää leikkiä muokkaamalla oppimisympäristöä yhdessä lasten kanssa
- Aikuinen läsnä vastaamassa lasten tarpeisiin
- Kaveritaidot ja ryhmäytyminen

Miten arvo näkyy toiminnassamme:

- Turvallinen ja sensitiivinen aikuinen lapsen vierellä, työhyvinvointi tärkeää
- Turvallinen päivähoitoympäristö
- Lapsella oikeus päättää omista asioistaan, tulla kuulluksi ja ilmaista mielipiteensä
- Työntekijällä ilmoitusvelvollisuus, mikäli toiminta ei ole vasun mukaista
- Tuetaan jokaisen lapsen kasvua ja kehitystä heidän tarpeittensa mukaan
- Lapsella oikeus leikkiin, havainnoidaan leikkiä

Yhdenvertaisuus, tasa-arvo ja moninaisuus

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Henkilökunta toimii sukupuolisensitiivisesti ja hyväksyy kaikki lapset taustasta riippumatta
- Kaikki lapset saavat osallistua kaikkeen toimintaan
- Toiminnassa hyväksytään erilaiset tavat tehdä
- Jos lapsi ei saa osallistua uskonnolliseen toimintaan, järjestetään vastaavaa toimintaa
- Huomioidaan ruokarajoitteet
- Oikeus saada tietoa omalla kielellä
- Käytämme laajasti eri kommunikaatiokeinoja
- Pedagoginen dokumentointi yksilö- ja ryhmätasolla
- Autamme lasta tulemaan kuulluksi (piirtäminen, sadutus, kuvaaminen, videointi jne.)

Miten arvo näkyy toiminnassamme:

- Pidetään aktiivisesti yhteyttä vanhempien kanssa esim. MOI-ohjelma, kuvat, piirtäminen, Word-kääntäjä, SymWriter
- Kaupungin yleiset tiedotteet jokaiselle perheelle omalla kielellään
- Kiusaamiseen puututaan heti ja siitä tiedotetaan vanhemmille
- Tehdään kiusaamisen ehkäisyn- ja puuttumisuunnitelma
- Tuentarpeisille, - ja S2- lapsille mahdollistetaan osallisuus ja kertoa oman mielipiteensä toiminnasta ja sen onnistumisesta (kuvat, peukutukset, tukiviittomat, ilmeet, eleet)

- Toimitaan sukupuolisensitiivisesti ja hyväksytään kaikki heidän taustoistaan riippumatta. Otetaan selvää moninaisuudesta.

Perheiden monimuotoisuus

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Otamme selvää kulttuurista, tavoista arvoista jne. perheeltä itseltään
- Tehdään näkyväksi erikieliset lapset esimerkiksi ryhmän seinälle toivotuksia eri kielillä
- Kunnioitetaan ja hyväksytään kaikenlaiset perheet
- Huomioidaan perheiden tarpeet ja toiveet esimerkiksi katsomuksellisista asioista
- Perheiden asioinnissa käytetään tarvittaessa tulkkia
- Huomioidaan erilaiset teemapäivät, esimerkiksi läheisen päivä

Miten arvo näkyy toiminnassamme:

- Jokaista perhettä kohtaan kunnioittava, ymmärtäväinen, asiallinen ja yhteistyötä korostava toiminta
- Salassapitovelvollisuus
- Otamme selvää kulttuurista, tavoista arvoista jne. perheeltä itseltään

Terveellinen ja kestävä elämäntapa

Esimerkkejä miten arvo näkyy toiminnassa:

- Lapsia ohjataan terveyttä ja hyvinvointia edistävään elämäntapoihin keskustelemalla, lukemalla kirjallisuutta, draaman avulla, vastaamalla kysymyksiin ikätasoisesti jne.
- Kierrättäminen – lapset + henkilökunta
- Hävikin seuraaminen
- Suositetaan aineettomia lasten lahjoja
- Terveellinen ruoka, liikunta ja lepo
- Säännöllinen päivärytmi
- Opetellaan sosiaalisia taitoja: pyritään ehkäisemään syrjäytymistä
- Siisteyskasvatus
- Lähiympäristöön tutustuminen, retkeily, ympäristön suojelu
- Esteettisyys oppimisympäristöissä

Miten arvo näkyy toiminnassamme:

- Ohjataan lapsia terveyttä ja hyvinvointia edistäviin elämäntapoihin keskustelemalla, lukemalla kirjoja, draaman avulla, vastaamalla kysymyksiin ikätason mukaan, liikunnan edistäminen
- Tuodaan kestävä kehityksen periaatteita esille toiminnassa
- Hyödynnetään lähiympäristöä ja luontoa oppimisympäristönä

TIIMISOPIMUS

TIIMIN NIMI:

Vanamot
Metsätähdet
Sinikellot

TIIMIN JÄSENET:

Vanamot: Viivi Lääti, Tiina Kilpiä, Tiina Kaikkonen
Metsätähdet: Outi Väyrynen
Sinikellot: Marja-Leena Hakola, Tuija Savilampi, Kati Pussinen

TIIMIN VETÄJÄ:

Vanamot: Viivi Lääti
Metsätähdet: Outi Väyrynen
Sinikellot: Outi Väyrynen

TIIMIN JÄSENTEN VASTUUALUEET:

Vastuualueet:

- Titania: Outi Väyrynen, Viivi Lääti
- Pro Consona: Tiina Kilpiä
- Kieli- ja Kulttuuri: Marja-Leena Hakola
- Kulttuurivastaava: Marja-Leena Hakola
- Työsuojeluasiamies: Marja-Leena Hakola
- Lääkehuolto: Kati Pussinen
- Kaupungin sivujen päivitys: Viivi Lääti
- Hankintavastaava: Viivi Lääti, Outi Väyrynen
- Tekstiilihuolto: Tuija Savilampi

TIIMIN KÄYTÄNTEET, SOPIMUKSET JA YHTEISET PELISÄÄNNÖT:

Vuorohoidosta vastaavat: Marja-Leena Hakola, Kati Pussinen, Tiina Kilpiä

Lapsen joka käy myös Teppanan päiväkodissa vuorohoidossa mukana kulkee reissuvihko, jotta tiedämme puolin ja toisin lapsen arjen sujumisesta. Vuoropäiväkodista vo osallistuu tämän lapsen palaveriin.

Vuorojohtajien palaverissa tehtiin uutta havainnointikaavaketta lapsesta joka tulee käyttöön vuorohoitoon. Mietimme myös miten pedagogiikka saadaan yhteneväksi lapsen kohdalla :yhteistyön merkitys ryhmien välillä, tiedottaminen ja lapsen havainnointi, lapsen vasun tavoitteet näkyväksi myös vuorohoidossa.

TIIMIN KEHITTÄMISKOHTTEET

Kehittämiskohde 1 + arviointi
Kehittämiskohde 2 + arviointi
Kehittämiskohde 3 + arviointi

MITEN TIIMISSÄ HUOLEHDITAAN JA YLLÄPIDETÄÄN TYÖHYVINVOINTIA

<p>Järjestetään työhyvinvointi iltoja 1 kerta syksy ja kevät. Teemme yksikkökohtaisen työhyvinvointisuunnitelman syyskaudella.</p> <p>Kutsuimme työterveydestä työfysioterapeutin ohjaamaan ergonomiaa. Fysioterapeutilta tuli myös kirjalliset ohjeet ryhmiin .</p> <p>Työterveyshoitaja Jaana Immosen soittaa esimiespuhelun noin puolen vuoden välein , jossa katsomme henkilökunnan poissaolot, kuntoutustarve ja mitä voimme tehdä edistääksemme yksikkömme työhyvinvointia.</p> <p>Avin tarkastus oli maaliskuussa 2022 ,jossa kartoitamme työskentely-ympäristön toimivuus ja puutteet. Tekninen on tehnyt syyskuun loppuun mennessä tarvittavat remontit.</p>

Yhteistyösuunnitelma veon kanssa

Veon kanssa sovitut yhteistyökäytännöt ja toimintamallit

Veo Sanna Holappa käy päiväkodissamme kerran kuukaudessa. Hän vierailee niissä ryhmissä ja niiden lasten luona jotka ovat tuen tarpeisia. Hän keskustelee henkilökunnan kanssa tuen tarpeiden ohjauksesta ja osallistuu heidän vasu-palavereihin. Veoa myös konsultoidaan puhelimitse ja sähköpostilla tarvittaessa

Alkusyksyllä Veo Sanna Holappa ja Veo Tuula Heikkinen kävivät keskustelemassa päiväkotimme pedagogisen tiimin kanssa mitä kolmiportainen tuki on ja miten sitä toteutetaan.

Päiväkodissamme käytämme pc-kuvia tuen tarpeisten lasten kanssa ja tärkeää on tuentarpeiset lapset pääsevät tuettuna ryhmän toimintaan . Painopistealueet 2022-2023 varhaiskasvatuksessa on lasten inklusio, osallisuus ja arviointi. On tärkeää että toiminnassamme ymmärrämme jokaisen lapsen tuen tarpeet ja kehitämme pedagogiikkaamme huomioiden nämä varhaiskasvatuksessa ja vuorohoidossa.

Arvio yhteistyön toteutumisesta

Leikki

Esim. Leikin havainnointi, aikuisen rooli leikissä (ohjaus, havainnointi, rikastaminen, leikkijä jne.), pitkäkestoisen leikin mahdollistaminen, lelujen saatavuus (yhteiskäyttö, kuvitettu mahdollisuudet), oppimisympäristöjen kehittäminen, lapset mukaan lelujen tilaamiseen, omien lelujen mahdollisuus, leikin lisääminen kaikkiin hetkiin, juonnellinen leikki, pitkäkestoisen leikin mahdollisuus, leikkimahdollisuudet ulkona, lähiympäristön hyödyntäminen.

Näin toimimme:

Hyödynnämme lähiympäristöä leikkimiseen, esimerkiksi: metsä, pururata, leikkipuisto, koulun piha, urheilukenttä, urheilutalo, kirjasto, koulun jumppasali ja musiikkiluokka.

On annettu mahdollisuus jatkaa leikkiä myös seuraavina päivinä, leluja ja majoja on saanut säästää seuraavalle päivälle (ei tarvitse siivota tai purkaa).

Oman lelun saa tuoda joka päivä varhaiskasvatukseen.

Lelut on kuvitettu sisällä ja ulkona, vaihdellaan leluja ryhmien välillä, lelut ovat helposti saatavilla. Kuvitetaan lelut ulkovaraston laatikoihin. Toinen varasto parantaisi lelujen saatavuutta.

Aikuinen heittäytyy leikkiin, ohjaa leikin kulkua ja tasapainottaa rooleja, sekä sanoittaa toimintaa. Aikuinen mahdollistaa, että kaikki saavat vaikuttaa leikkiin.

Muokataan oppimisympäristöä ryhmän tarpeisiin sopivaksi.

Ohjatut toiminnot ja siirtymätilanteet sisältävät myös leikkiä. Oppiminen toiminnallisuuden ja leikin kautta.

Käytämme leikinvalintatauluja leikin valitsemiseen.

Miten osallisuus huomioidaan?

Lapset ovat saaneet vaikuttaa, mitä leluja tilataan päiväkodille ja mitkä lelut ovat käytössä, sekä missä niitä käytetään.

Lapset ovat tehneet ryhmälle säännöt, jotka liittyvät leikkitalanteisiin.

Lapset saavat vaikuttaa, mitä leluja he tuovat päiväkotiin.

Lapset saavat suunnitella ja toivoa leikkejä eri oppimisympäristöihin, ja he saavat vaikuttaa leikkien säilyttämiseen.

Toimintatapojen tarkennus tiimiin:

Vanamoilla synttäreiden juhlintaan tehdään leikkilaatikko.

Arviointisuunnitelma + arviointi

Pedagoginen dokumentointi

Esim. lasten vasut arjen työkaluksi, lapsikohtaisen materiaalin kerääminen (kansio, sähköinen kansio, vihko jne.), kirjaaminen, videointi, valokuvaaminen, haastattelut, aikuisten havainnot, keskustelut, lasten osallisuus, aikaa ihmettelylle, aikaa pohdinnalle, esille asiat joita ollaan jo tehty, pedagoginen dokumentointi kaikkien vastuulla, arjen tilanteiden dokumentointi + tiimipalavereissa dokumenttien hyödyntäminen, jatkuvuus, vasujen koontilomake käyttöön, käsitteen ”pedagoginen dokumentointi” avaaminen kaikille.

Näin toimimme:

Lasten omia Drive-kansioita jatketaan.

Kuvataan lapsia arjessa ja toiminnassa.

Käytetään sadutusta pedagogisen dokumentoinnin menetelmänä, lasten mielipiteet ja ajatukset esille. Avataan huoltajille mitä pedagoginen dokumentointi käsitteenä tarkoittaa. Reissuvihkot, WhatsApp ryhmät.

Vasujen koontilomake käyttöön.

Miten osallisuus huomioidaan?

Kuvataan lasta arjessa ja erilaisilla toimintahetkillä.

Sadutetaan ja kirjataan ylös kerrotut asiat. Havainnoidaan lasta arjessa ja kirjataan havainnot.

Käytetään tarvittaessa kuvia, peukutuksia, äänestyksiä, tunnemittareita arviointi menetelminä. Läheisyys, kehonkieli, ilmeet ja eleet.

Annetaan lapselle aikaa ja kuunnellaan mitä sanottavaa/kerrottavaa hänellä on.

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Sinikellot: Läheisyys, kehonkieli, ilmeet ja eleet.

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

Tunne- ja vuorovaikutustaidot, sekä sensitiivisyys

Esim. Vahvuusvaris + muut positiivisen pedagogiikan materiaalit, Piki-materiaali, draama (pöytäteatteri, esitykset, käsinuket jne.), asioiden käsittely silloin kun asia on ajankohtainen, tunnemittarit, vahvuudet toiminnan keskiössä, myönteisen palautteen antaminen lapsille ja aikuisille, vahvuuksien säännöllinen läpikäynti, ystävällisten tekojen kerääminen, lapsi apuopeksi (itsetunnon ja rohkeuden vahvistaminen), Fanny-kirjat, aikuisen malli, tunteiden sanoittaminen, toiminnan ennustettavuus

Näin toimimme:

Vahvuuspuut käytössä, käydään läpi säännöllisesti lasten kanssa.

Käytämme tunnemittaria.

Annamme myönteistä palautetta lapsille (peukuttaminen, taputtaminen, ylävitokset, tarrataulut toiminnan motivoimiseksi).

Aikuinen sanoittaa tunteita ja näyttää omat tunteensa.

Ristiriitatilanteet käsitellään lasten kanssa heti.

Miten osallisuus huomioidaan?

Lapset ovat osallistuneet omien vahvuuspuiden tekoon. Ovat valinneet värit, ympyröiden paikat ja paikan taululta. Lapset ovat kertoneet itsestä ja kavereista vahvuuksia.

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Vanamoille ystävällisten tekojen keräämiseen omat kukat, joihin saa terälehdien ystävällisestä teosta.

Sinikelloissa ohjataan ja opastetaan lapsia toistuvasti. Sanoitetaan tekemisiä.

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

Arviointi

Esim. peukuttaminen, vihreä/punainen merkki, tunnehyrrä (Oppi ja Ilo), tunnemittarit, kuvat, muistot näkyviksi, keskustelut lasten kanssa, lasten ideat näkyviksi, numeroarvioinnin harjoittelu, huoltajien palautteen käsittely ja huomiointi, oman työn videointi ja arviointi, arviointimateriaalin hyödyntäminen (esim. Parrila), lapset mukaan videoidun materiaalin arviointiin, lapsen kanssa tekeminen ”pilkotaan” ja arvioidaan, omat kyselyt (esim. Google Forms), saduttaminen, lapsen aito kuunteleminen, arviointia jokaiseen tiimipalaveriin, itsearviointilomakkeen käyttö, toimintakulttuurin kehittämistavat

Näin toimimme:

Peukutetaan, positiivinen kannustus, annetaan lapsen omalle päättelylle tilaa. Lapsen ääni kuuluviin.

Tarrat, käsi läpsyt, kehumiset, halaukset, tunnemittarien käyttö.

Henkilökunta harjoittelee itsearviointia, otetaan itsearviointilomakkeita käyttöön.

Otetaan huoltajien palautetta vastaan ja käsitellään palautetta. Muutamme toimintaa jos tilanne niin vaatii.

Henkilökunta tekee havaintoja lapsesta arjessa.

Muistot näkyviksi, kerätään vuoden tapahtumia kuviksi ja laitetaan esille. Arvioidaan toimintaa.

Miten osallisuus huomioidaan?

Annetaan tilaa lapsen omille ajatuksille, ehdotuksille ja oman toiminnan arvioinnille.

Annetaan lapsille mahdollisuus kuvata asioita omalla tavallaan. Lapsen kiinnostuksen kohteet huomioidaan toiminnassa.

Ammatillisen kehittymisen kannalta on tärkeää tehdä aktiivisesti itsearviointia.

Vanhemmille tehdään kyselyjä eri asioista esim. Syntymäpäivät, jouluku- ja kevätkuuhlat, vanhempainillat.

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

Monilukutaito ja tieto- ja viestintätekninen osaaminen

Esim. harjoitellaan kriittistä lukutaitoa, keskustellaan ikärajoista, tartutaan lasten aloitteisiin, huolehditaan lasten tietosuojasta, tutustutaan lasten digitaaliseen maailmaan, tarjotaan vain ikätasoon sopivaa sisältöä, laitteet lasten saatavilla, laitteiden toimivuuden varmistaminen, työskentelyasennot, äänenvoimakkuus, näytönkirkkaus, tiedonhaku yhdessä lapsen kanssa, arjen teknologiaan tutustuminen, kuvien ja videoiden hyödyntäminen, medialukutaito, myönteinen suhtautuminen digitaalisiin ympäristöihin, digitaalisten ympäristöjen hyödyntäminen lasten osallisuuden vahvistamisessa, henkilöstön osaaminen, laitehuolto yhdessä lasten kanssa, tutustutaan näppäimistöön ja yleisimpiin symboleihin, käyttö osana oppimisen tukea, sovelluksiin tutustuminen, pedagoginen dokumentointi

Näin toimimme:

Google-drive kansiot käytössä, johon lisätään kuvia ja videoita lapsesta.

Laitteet ovat lasten saatavilla, käytettävät sovellukset ovat ikätasoon sopivia. Aikuiset seuraavat mitä lapset tekevät.

Jokaiselta lapsesta kerätty julkaisulupa, joista tehty kooste ryhmään, missä heidän kuviaan saa käyttää.

Etsimme tietoa lapsia kiinnostavista asioista, joihin hyödynnämme mediaa ja kirjastoa.

Lapset käyttävät laitteita itse, esimerkiksi kuvien ottamiseen retkillä.

Etsitään laitteilta lauluja, satuja ja jumppavideoita, jotka kiinnostavat lapsia.

Etsitään laitteilta lauluja ja satuja lasten omalla äidinkielellä.

Opetetaan lapsille turvallista median käyttöä.

Miten osallisuus huomioidaan?

Lapset saavat toivoa, milloin ja missä tilanteessa heitä dokumentoidaan.

Lapset esittävät toiveita esimerkiksi käytettävistä sovelluksista ja musiikista, joita käytetään toiminnassa.

Toimintatapojen tarkennus tiimiin

Sinikellot: dokumentoivat toimintaa, kuvia esille ryhmän oveen, josta huoltajat voivat käydä katsomassa kuvia yhdessä lasten kanssa. Sinikelloilla käytössä reissuvihkot jokaiselle lapselle.

Vanamot: ryhmään koostetaan "vuosikello" ryhmän toiminnan kuvista, joita huoltajat voivat käydä katsomassa lasten kanssa.

Metsätähdet: Käytetään whatsapp -ryhmää toiminnan dokumentoinnin välineenä.

Kaikki ryhmät käyttävät oman lapsiryhmän whatsapp -ryhmää.

Sinikellot ja Vanamot käyttävät Vaka-ohjelman "päivittäinen kommentti" -osiota, josta saadaan tietoa lapsen päivästä.

Arviointisuunnitelma ja arviointi:

OPPIMISEN ALUEET

ILMAISUN MONET MUODOT

OPPIMISEN ALUEET

KASVAN, LIIKUN JA KEHITYN

OPPIMISEN ALUEET

KIELTEN RIKAS MAAILMA

OPPIMISEN ALUEET

MINÄ JA MEIDÄN YHTEISÖMME

OPPIMISEN ALUEET

TUTKIN JA TOIMIN YMPÄRISTÖSSÄNI

LAAJA-ALAINEN OSAAMINEN

AJATTELU JA OPPIMINEN

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

Annetaan lasten ajatella, kokeilla ja tehdä mahdollisimman paljon itse, ei anneta valmiita vastauksia. Haetaan tietoa yhdessä lasten kanssa monipuolisesti, esim. netistä, kirjastosta. Tiimien työntekijöiden välinen keskustelu asioista. Vuorohoidossa kävijöille reissuvihko, talojen välinen yhteistyö tärkeää.

KULTTUURINEN OSAAMINEN, VUOROVAIKUTUS JA ILMAISU

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

Huomioidaan eri kulttuuri- ja perhetaustat päiväkodin arjessa. Eteiseen liput ja tervehdykset eri kielillä, jolloin huomioidaan myös lasten huoltajat.

Syntymäpäiviä juhliessa olemme kuunnelleet "paljon onnea vaan" -laulun kaikilla kielillä, joita ryhmän lapset puhuvat.

Käytetään pikatulkkausta, jolloin huoltajilla mahdollisuus toimia omalla äidinkielellä.

Varhaiskasvatuksen tiedotteista käännökset huoltajien omalle äidinkielelle.

Työntekijät huomioivat lapset ja huoltajat oman kielen tervehdyksillä.

ITSESTÄ HUOLEHTIMINEN JA ARJEN TAIDOT

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

Harjoitellaan omista tavaroista huolehtimista.

Opetellaan huolehtimaan omasta hygieniasta, tuetaan ja ohjataan lasta herkkyyskaudet huomioiden.

Tehdään yhdessä, tuetaan ja autetaan.

OSALLISTUMINEN JA VAIKUTTAMINEN

Näin toimimme + tarkennus tiimiin

Lapset toivovat ja esittävät ideoita toiminnasta.

Aikuiset havainnoivat lasten mielenkiinnon kohteita ja ottavat ne huomioon toiminnassa.

Otetaan huomioon lasten vaikuttamisen mahdollisuudet toiminnasta: mikä oli kivaa/helppoa/vaikeaa jne.?

MONILUKUTAITO JA TIETO- JA VIESTINTÄTEKNINEN OSAAMINEN

(kirjataan erilliselle sivulle)

Lasten omat drive-kansiot. Teamsin hyödyntäminen edelleen. Työyhteisössä opetellaan TVT-taitoja yhdessä.

Monilukutaitoa harjoitellaan arjessa tulkitsemalla ympäritössä näkyviä erilaisia merkkejä ja tekstejä. Lainataan kirjastosta eri kielellä olevia kirjoja. Lapsille opetetaan tablettien käyttöä, mm. Perus käyttäminen, turvallinen netin käyttäminen, ei pelkkä pelikone vaan myös työväline.